

APSTIPRINU

Latgales industriālā tehnikuma
direktore I. Ostrovska

2022.gada 30.novembrī

Ugunsdrošības instrukcija Nr.U-4
darbs ar uguni

1. Vispārīgās prasības

1.1. Nosacījumi metināšanas un citu darbu ar uguni izpildei:

1.1.1. metināšanas un citus darbus ar uguni atļauts izpildīt personām ar atbilstošu profesionālo kvalifikāciju, kuru apliecina atbilstošs dokuments;

1.1.2. par darbu ar uguni norisi atbildīgās amatpersonas pienākums ir instruēt tiešos darba izpildītājus (elektrometinātājus, gāzmetinātājus, metālgriezējus, lodētājus u.c.) par ugunsdrošības pasākumiem.

1.2. Prasības darbu ar uguni izpildes vietai:

1.2.1. darbi ar atklātu uguni tiek veikti:

1.2.1.1. pastāvīgās izpildes vietās, ko speciāli iekārto šiem nolūkiem;

1.2.1.2. pagaiddarbi ar atklātu uguni - ārpus pastāvīgajām darbu vietām;

1.2.1.3. pastāvīgās darbu ar uguni vietas ar rakstisku rīkojumu nosaka atbildīgā amatpersona;

1.2.3. darbu ar uguni pastāvīgajām vietām jābūt norobežotām ar vienlaidu starpsienu no degtnespējīgiem materiāliem, starpsienas augstumam jābūt vismaz 2,5 m;

1.2.4. grīdām jābūt no degtnespējīgiem materiāliem;

1.2.5. darbu veikšanas vietās jānovāc degtspējīgas vielas un materiāli;

1.2.6. darbu veikšanas vietā jānovieto ugunsdzēsības līdzekļi (ugunsdzēsības aparāts vai kaste ar smiltīm, lāpsta un spainis ar ūdeni u.c.).

1.3. Darbu ar uguni norīkojuma noformēšanas kārtība:

1.3.1. norīkojumu pagaiddarbiem ar atklātu uguni (pielikums Nr.1) izdod atbildīgā amatpersona;

1.3.2. norīkojums tiek nodots darbu izpildītājam, un tajā norāda darbu veidu, izpildes vietu un laiku. Ja nepieciešams pagarināt norīkojuma termiņu, tajā izdara atbilstošu ierakstu. Avārijas gadījumā darbus ar atklātu uguni var veikt objekta atbildīgās amatpersonas klātbūtnē bez rakstiskas atļaujas saņemšanas;

1.3.3. norīkojumu sastāda divos eksemplāros, vienu eksemplāru izsniedz darba izpildītājam, otrs eksemplārs glabājas kopā ar objekta dienesta dokumentiem;

1.3.4. atļaujā ieraksta brigādes sastāvu (ja darbus veic brigāde) un izdara atzīmi par ugunsdrošības instruktāžu;

1.3.5. atļauju saskaņo ar objekta ugunsdrošības dienestu (ja tāds ir).

1.4. *Darbinieki, kas neievēro šīs darba aizsardzības instrukcijas prasības, tiek saukti pie disciplinārās, materiālās, administratīvās atbildības vai kriminālatbildības atkarībā no pārkāpuma sekām.*

2. Darba aizsardzības prasības, uzsākot darbu

2.1. Uzvilkt specapgērbi, pārbaudīt individuālās aizsardzības līdzekļus.

2.2. Pārbaudīt iekārtu un instrumentu darba kārtību; nožogojumu, plakātu u.c. kolektīvās aizsardzības līdzekļu esamību.

2.3. Izpildīt visas ugunsdrošības prasības (sagādāt ugunsdzēsības līdzekļus, no darba vietas aizvākt degtspējīgos materiālus, aizsargāt degtspējīgos materiālus un konstrukcijas u.t.t.).

2.4. Pārbaudīt, vai darbu ar uguni veikšanas vietas tuvumā nav nepiederošu personu.

3. Darba aizsardzības prasības, veicot darbu

3.1. Izpildot darbus ar atklātu uguni, aizliegts:

3.1.1. uzsākt darbu, ja aparātūra ir bojāta;

3.1.2. metināt, griezt vai lodēt ar atklātu uguni konstrukcijas un izstrādājumus, ja uz tiem ir nenožuvuši degtspējīgu materiālu pārklājumi;

3.1.3. izpildīt darbus ar uguni tērpā un cimdos, uz kuriem ir eļļas, taukvielu un citu VUŠ un DŠ pēdas;

3.3.4. atļaut strādāt darbiniekiem, kuriem nav atbilstošas kvalifikācijas;

3.3.5. metināt, griezt, lodēt aparātus un komunikācijas, kas pildītas ar degtspējīgām vielām un materiāliem;

3.3.6. metināt, griezt, karsēt un lodēt ierīces un iekārtas, ja nav veikti pasākumi, kas nodrošina, ka tās netiks ieslēgtas šo darbu veikšanas laikā.

3.2. Darbi ar uguni sprādzienbīstamās un ugunsbīstamās telpās, ēkās, zonās:

3.2.1. darbus ar atklātu uguni sprādzienbīstamās un ugunsbīstamās zonās atļauts veikt gadījumos, kad tos nav iespējams veikt šiem nolūkiem īpaši izraudzītās pastāvīgās vietās;

3.2.2. gatavojoties darbu ar uguni izpildei, atbildīgā amatpersona nosaka bīstamo zonu, kuras robežas iezīmē ar drošības zīmēm;

3.2.3. jāpārtrauc to aparātu, tilpņu, cauruļvadu un citas iekārtas izmantošana, kur notiks darbi ar uguni;

3.2.4. pirms uzsākt metināšanu tvertnēs, kurās bijusi VUŠ, DŠ, degtspējīgas gāzes u.c, tās vispirms jāatvieno no visām komunikācijām, jāiztīra, jāiztvaicē, jāizžāvē un jāizvēdina, bet pēc tam jāizdara vides analīze tvertnē. Jebkurā gadījumā tilpne jāatvieno no visām komunikācijām. Metināšanas darbu laikā jābūt atvērtām lūkām, ejām, aizvāriem, kā arī iedarbinātai pārnēsājamai ventilācijas iekārtai;

3.2.5. ieliešanas piltuvēm, tekņu galiem un citām ierīcēm, kas saistītas ar kanalizāciju un kur var būt degtspējīgas gāzes un tvaiki, jābūt noslēgtiem;

3.2.6. darbu ar atklātu uguni norises laikā jākontrolē vides stāvoklis aparātos, komunikācijās (kur notiek šie darbi) un sprādzienbīstamajā zonā;

3.2.7. darbus ar atklātu uguni var uzsākt, ja kontrolējamā vidē nav pārsniegta degtspējīgo tvaiku vai gāzu koncentrācija;

3.2.8. darbu ar atklātu uguni laikā jāveic pasākumi, kas novērš sprādzienbīstamu un ugunsbīstamu vielu izdalīšanos;

3.2.9. aizliegts atvērt aparātu lūkas un vākus, izkraut, pārkraut un izliet, ielādēt sprādzienbīstamus un ugunsbīstamus produktus pa atvērtām lūkām, kā arī veikt citas operācijas, kas var novest pie ugunsgrēka un sprādzieniem, ja darbu ar uguni veikšanas vietās koncentrējas gāzes un putekļi.

3.3. Darbi ar uguni, kuros izmanto šķidro degvielu:

3.3.1. degvielu uzglabāt neplīstošā, cieši aizveramā speciālā tarā bez defektiem vismaz 10 m attālumā no darbu norises vietas;

3.3.2. degvielas tvertnei jābūt bez defektiem un hermētiski noslēdzamai, ar manometru un drošības ventili;

3.3.3. tvertni ar degvielu nedrīkst novietot tuvāk par 5 m no baloniem ar skābekli un atklātas uguns avota. Turklāt tvertnes jānovieto tā, lai strādājot to neskartu liesmas un dzirksteles;

3.3.4. benzīngriešanas un petrolejgriešanas darbu laikā *aizliegts*:

3.3.4.1. griezt, ja gaisa spiediens tvertnē ar degvielu pārsniedz skābekļa darba spiedienu griezējdegļi;

3.3.4.2. pakārt griezējdegli darba laikā vertikāli - ar galviņu uz augšu;

3.3.4.3. saspiest vai pārliect šļūtenes, kas griezējdeglim pievada skābekli un degvielu;

3.3.4.4. izmantot skābekļa šļūtenes benzīna vai petrolejas pievadīšanai griezējdeglim.

3.4. Darbs ar lodlampām:

3.4.1. darba vietai, kur paredzēts izmantot lodlampas, jābūt attīrītai no degtspējīgiem materiāliem, bet tuvāk par 5 m esošās konstrukcijas pret aizdegšanos jāaizsargā ar metāla ekrāniem vai jāaplaista ar ūdeni;

3.4.2. lai izvairītos no lodlampas sprādziena, aizliegts:

3.4.2.1. petrolejas lodlampām kā degvielu izmantot benzīnu vai benzīna maisījumu ar petroleju;

3.4.2.2. iesūknējot gaisu, paaugstināt lampas rezervuārā spiedienu, kas lielāks par pasē norādīto pieļaujamo darba spiedienu;

3.4.2.3. iepildīt lampā degvielu vairāk par $\frac{3}{4}$ rezervuāra tilpuma;

3.4.2.4. atkrūvēt gaisa skrūvi un iepildīšanas aizbāzni, kad lampa deg vai nav vēl atdzisusi;

3.4.2.5. izjaukt un remontēt lampu, kā arī izliet un ieliet degvielu atklātas uguns tuvumā.

3.5. Bitumena un sveķu vārīšana, atkritumu utilizācija, uguns kuri:

3.5.1. katli bitumena un sveķu kausēšanai, vietas atkritumu utilizācijai (kur izmanto atklātu uguni) un uguns kuriem jāiekārto speciālos laukumos - ne tuvāk par 10 m no degtnespējīgām, 15 m no grūti degtnespējīgām un 20 m no degtnespējīgām ēkām, būvēm, jaunbūvēm un būvmateriāliem.

3.5.2. katram katlam nepieciešams blīvi piegulošs vāks (no degtnespējīga materiāla);

3.5.3. pēc darbu beigām katla kurtuvē uguni izdzēs;

3.5.4. ugunsdzēsšanas vajadzībām bitumena vārīšanas, atkritumu utilizācijas un uguns kuru vietās jānovieto ne mazāk kā divi ugunsdzēsības aparāti, kaste ar sausām smiltīm u.c. ugunsdzēsības inventārs.

4. Darba aizsardzības prasības ārkārtas situācijās

4.1. Gadījumā, ja paaugstinās degtnespējīgo vielu saturs bīstamajā zonā, aparātā vai cauruļvadā, darbi ar uguni nekavējoties jāpārtrauc. Tos drīkst atsākt tikai pēc tam, kad noskaidrots un novērsts gāzu koncentrācijas paaugstināšanās cēlonis, atjaunota normāla gaisa vide.

4.2. **Ugunsgrēka gadījumos:** izsaukt uz ugunsgrēka vietu atbildīgo personu par ugunsdrošību; nekavējoties sākt dzēst ugunsgrēka perēkli ar darba vietā esošajiem ugunsdzēsšanas līdzekļiem (ugunsdzēsamie aparāti, smiltis u.c.). Nepieciešamības gadījumā nekavējoties ziņot ugunsdzēsības dienestam pa tālr. **112**.

4.3. Ja iegūta jebkāda **trauma**, darbs jāpārtrauc, jāsaņem pirmā palīdzība un, ja nepieciešams, jāgriežas pie ārsta, par notikušo jāziņo uzņēmuma vadībai.

4.4. Ja **nelaimes gadījums** noticis ar citu darbinieku, sniegt viņam pirmo palīdzību, nepieciešamības gadījumā izsaukt ātro palīdzību (tālr. **112 vai 113**), saglabāt notikuma apstākļus, ja tas nerada briesmas apkārtējiem, par notikušo ziņot tiešajam vadītājam.

4.5. Katram strādājošajam jāprot sniegt pirmo palīdzību cietušajiem.

5. Darba aizsardzības prasības, beidzot darbu

5.1. Pēc darbu ar uguni pabeigšanas to izpildītāja pienākums ir darba vietu apskatīt, aplaistīt ar ūdeni degtnespējīgās konstrukcijas un novērst pārkāpumus, kas var izraisīt ugunsgrēku.

5.2. Par kontroli atbildīgajai personai liesmu darbu norises pagaidu vietā pēc darbu pabeigšanas jāorganizē vismaz 4 stundas ilga uzraudzība.

Sastādīja: darba aizsardzības speciālists _____ S.Naglis

Norīkojums ugunsbīstamā darba veikšanai

(norīkojuma sastādīšanas vieta)

(norīkojuma sastādīšanas datums)

I daļa (aizpilda pirms ugunsbīstamā darba veikšanas)																															
1. Objekta vai objekta teritorijas nosaukums un adrese																															
2. Darba veikšanas vieta	(norāda ugunsbīstamā darba veikšanas vietu)																														
3. Darba veids	(norāda ugunsbīstamā darba veidu)																														
4. Objekta atbildīgā vai pilnvarotā persona	(norāda juridiskās personas nosaukumu, reģistrācijas numuru, juridisko adresi, pilnvarotās personas vārdu, uzvārdu vai fiziskās personas vārdu, uzvārdu un informāciju, ar kuru var identificēt personu)																														
5. Darba veicējs un pilnvarotā persona	(norāda juridiskās personas nosaukumu, reģistrācijas numuru, juridisko adresi un fiziskās personas vārdu, uzvārdu un informāciju, ar kuru var identificēt personu))																														
6. Darba uzsākšanas datums, laiks	<table><tr><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td>plkst.</td><td></td><td></td><td></td><td></td></tr><tr><td colspan="10">(diena, mēnesis, gads)</td><td colspan="5">(stundas, minūtes)</td></tr></table>											plkst.					(diena, mēnesis, gads)										(stundas, minūtes)				
										plkst.																					
(diena, mēnesis, gads)										(stundas, minūtes)																					
7. Darba beigšanas datums, laiks	<table><tr><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td>plkst.</td><td></td><td></td><td></td><td></td></tr><tr><td colspan="10">(diena, mēnesis, gads)</td><td colspan="5">(stundas, minūtes)</td></tr></table>											plkst.					(diena, mēnesis, gads)										(stundas, minūtes)				
										plkst.																					
(diena, mēnesis, gads)										(stundas, minūtes)																					
8. Par sagatavošanas darbiem atbildīgā persona	(norāda juridiskās personas nosaukumu, reģistrācijas numuru, juridisko adresi vai fiziskās personas vārdu, uzvārdu, personas kodu)																														

Paraksti:

Objekta atbildīgā vai
pilnvarotā persona

(vārds, uzvārds, paraksts)

Darba veicējs vai
pilnvarotā persona

(atbildīgās personas vārds, uzvārds, paraksts)

<i>Latgales industriālais tehnikums</i>	<i>Ugunsdrošības instrukcija Nr.U-4</i> <i>darbs ar uguni</i>
---	--

II daļa (aizpilda pēc ugunsbīstamā darba izpildes)												
9. Darbs pabeigts un darba izpildes vieta sakārtota									plkst.			
	(diena, mēnesis, gads)								(stundas, minūtes)			
10. Persona, kas atbild par darba vietas uzraudzību četru stundu laikā pēc darba izpildes beigām												
(norāda juridiskās personas nosaukumu, reģistrācijas numuru, juridisko adresi un fiziskās personas vārdu, uzvārdu un informāciju, ar kuru var identificēt personu))												

Paraksti:

Objekta atbildīgā vai pilnvarotā persona

(vārds, uzvārds, paraksts)

Darba veicējs vai pilnvarotā persona

(atbildīgās personas vārds, uzvārds, paraksts)

III daļa (aizpilda četras stundas pēc ugunsbīstamā darba pabeigšanas)												
11. Darba vietas uzraudzība pabeigta un ugunsgrēka apdraudējuma nav									plkst.			
	(diena, mēnesis, gads)								(stundas, minūtes)			
12. Par darba vietas uzraudzību atbildīgā persona												
(norāda juridiskās personas nosaukumu, reģistrācijas numuru, juridisko adresi un fiziskās personas vārdu, uzvārdu un informāciju, ar kuru var identificēt personu))												

Paraksti:

Objekta atbildīgā vai pilnvarotā persona

(vārds, uzvārds, paraksts)

Darba veicējs vai pilnvarotā persona

(atbildīgās personas vārds, uzvārds, paraksts)

Piezīme. Norīkojumu var apvienot ar cita veida bīstamo darbu veikšanai paredzētu dokumentu, ja tā saturs atbilst šā pielikuma prasībām.